

Samenvatting

In bijgaand voorstel wordt de nota Popbeleid Maastricht gepresenteerd.

In de nota Popbeleid Maastricht wordt de positie van de popsector in de stad beschreven en worden de relevante onderwerpen voor de ontwikkeling van de sector uitgewerkt, inclusief de bijbehorende ambities en acties.

Voorgesteld wordt de ontwikkeling van de popsector in Maastricht, met De Muziekgieterij als centrale popvoorziening in de stad, te laten plaatsvinden aan de hand van de volgende onderwerpen:

- de presentatie-, productie- en educatiefunctie
- de ketenaanpak
- de (eu)regionale samenwerking

De nota sluit af met een omschrijving van de rol van de gemeente bij de ontwikkeling van de sector.

Beslispunten

- in te stemmen met de inhoud van de nota Popbeleid Maastricht als uitwerking van het verzoek van de raad om expliciet in te zoomen op het popbeleid
- in te stemmen met de in de nota geformuleerde ambities en acties als antwoord op de vraag van de raad naar een uitwerking van het popbeleid

Besluit Burgemeester en Wethouders 19 december 2017:

Conform.

1. Aanleiding

De laatste jaren is er (weer) een levendige popsector in de stad ontstaan. De popsector betreft een sector met een hoge participatiegraad die zowel passieve deelnemers kent (concert- en festivalbezoeker) als actieve (muziekbeoefenaars). Beide participatievormen zijn niet leeftijdsgebonden: jong en oud neemt deel en daarmee kan de sector zich verheugen in een grote publieke belangstelling. Er is intussen sprake van een divers aanbod aan organisaties en initiatieven. Ieder met een eigen handschrift en een eigen koers.

De sector heeft intussen een eigen positie verworven binnen onze culturele infra-structuur en draagt bij aan de verbreding en versterking van het culturele profiel van de stad. Behalve deze intrinsieke betekenis van de popsector groeit ook zijn economische betekenis alsmede zijn belang voor onderwijs, educatie en stedelijke ontwikkeling. Daarmee draagt de sector bij aan een aantrekkelijk woon-, leef- en vestigingsklimaat en is van belang voor de naamsbekendheid en identiteit van de stad.

Hiermee is de popsector inmiddels onlosmakelijk verbonden met de ontwikkeling van Maastricht als woon-, kennis- en cultuurstad. Deze positie moet behouden blijven en versterkt worden.

Ten behoeve van de ontwikkeling van de popsector heeft de raad de wethouder verzocht expliciet in te zoomen op het popbeleid en een uitwerking ervan aan de raad voor te leggen. Als antwoord op dit verzoek is de nota Popbeleid Maastricht opgesteld die u bijgesloten aantreft.

In de nota wordt de positie van de popsector in de stad op hoofdlijnen beschreven. Bijgesloten zijn twee rapportages met hierin de uitkomsten van onderzoek naar de onderwerpen oefenruimtes, (aanbod- en vraaganalyse), de presentatie-, productie- en educatiefunctie, de ketenaanpak (lokaal niveau) en samenwerking in (eu)regioverband.

In de nota worden deze onderwerpen nader toegelicht. Aan het einde van elk onderwerp worden de ambities en acties vermeld.

De nota sluit af met een omschrijving van de rol van de gemeente bij de doorontwikkeling van de popsector in de stad.

2. Context

De nota Popbeleid is een nadere uitwerking van de Stadsvisie 2030 en een 2-tal Cultuurnota's waarin het cultuurbeleid van de stad Maastricht is vastgelegd, te weten *'Maastricht, stad van culturele carrières - 2008'* en *'Cultuur, een rol van betekenis - 2014'*.

De nota heeft tevens een relatie met de volgende nota's:

- Raadsvoorstel '1e fase Timmerfabriek' - 2012

- Coalitie-akkoord 'Wij Maastricht 2014-2018'
Eén van de focuspunten in dit akkoord *'de Timmerfabriek wordt een bruisende, populaire culturele hotspot waar popmuziek, film en creatieve evenementen de basis zijn. We maken een aangepast plan met een volwaardig poppodium als onderdeel'*.
- Raadsvoorstel 'uitwerking grote popvoorziening Timmerfabriek' – 2014
- Actieprogramma Student en Stad
- Stadsvisie 2030
- Evenementenbeleid en uitvoering Maastricht 2016-2020
- Made in Maastricht – economische visie Maastricht 2020
-

3. Gewenste situatie

De nota Popbeleid levert een bijdrage aan de ontwikkeling van de popsector middels nadere uitwerking van:

- **De presentatiefunctie**

Met de realisatie van de (nieuw)bouw van de Muziekgieterij beschikt Maastricht dadelijk over een modern groot poppodium. Deze stap illustreert de ambitie van het College om de popsector in de stad te versterken door eigentijdse en adequate huisvesting te realiseren.

Met zijn nieuwe zaalcapaciteit kan de Muziekgieterij een gevarieerd en kwalitatief hoogstaand aanbod aan popmuziek bieden. Niet alleen met een betere verhouding tussen kleinschalig en groot; tussen lokaal, (eu)regionaal, nationaal en internationaal niveau maar ook tussen (meer) experimentele en publieksvriendelijke producties. Naast de Muziekgieterij zijn er nog diverse andere podia, al dan niet op commerciële basis, waar genoten kan worden van een divers aanbod aan popmuziek.

Dit betekent niet dat de sector geen huisvestingswensen meer kent. In het onderzoek naar de stand van zaken in de popsector in Maastricht is naar voren gekomen dat er b.v. behoefte is aan een jazz-podium en alternatieve concert- en festivallocaties t.b.v. van nieuwe en 'spannende' events. En daarmee aan plekken die bijdragen aan de uitstraling van de stad op aspecten als bruisend, stedelijk en internationaal.

- **De productiefunctie**

Een vitale popsector heeft plekken nodig waar muziek 'geproduceerd' kan worden. Voldoende en goed geoutilleerde oefenruimtes alsmede een 'productiehuis' vormen een essentiële schakel in de ontwikkeling van de popsector. Met de realisatie van de (nieuw)bouw van de Muziekgieterij en de Bankastudio's (nu nog in ontwikkelingsfase)

beschikt Maastricht vanaf circa 2019 over een infrastructuur die de vraag naar een eigentijdse productiefunctie voldoende beantwoordt.

- **De educatieve functie**

Deze functie krijgt aan de basis vorm door het muziekonderwijs in het basis- en voortgezet onderwijs en aan de hand van cursussen bij Kumulus of particuliere docenten en organisaties.

Deze spelen een essentiële rol bij het stimuleren van de cultuurparticipatie en daarmee het vroegtijdig activeren van talenten van jongeren. Dit kan uiteindelijk de opstap zijn naar een studie aan één van de popacademies (mbo of hbo) of het conservatorium (Kunstvakonderwijs). Ofwel de realisatie van een doorlopende ontwikkelingslijn.

Bij de verdere ontwikkeling van de functie zullen de adviezen en aanbevelingen worden meegenomen uit de nota 'De balans, de behoefte' van de Raad voor Cultuur (november 2017).

- **De Ketenaanpak**

In de nota Popbeleid alsmede in de rapportage 'Ondersteuning Popbeleid Maastricht: overige onderwerpen' wordt, op basis van input uit het veld en onderzoek, vastgesteld dat groei en ontwikkeling van de sector gebaat zijn met het versterken van de onderlinge samenhang en afstemming..

Van de te ontwikkelen keten zullen organisaties uit de popsector deel uit maken alsmede organisaties die in hun werkpraktijk een connectie hebben met de sector.

Het samenwerkingsverband dient in 2018 van start te gaan.

- **De (eu)regionale samenwerking**

De popsector bloeit en groeit in Maastricht en in de regio, niet alleen qua aanbod en bezoekersaantallen maar ook op het vlak van huisvesting. Na het 'stapelen van de stenen' ligt er voor de podia de uitdaging om meer samen te werken. Terreinen waarop winst kan worden behaald door de krachten te bundelen: afstemming/gezamenlijke programmering, cultuureducatie, talentontwikkeling (in samenhang met het provinciale beleid 'talentontwikkeling'), productieklimaat, vrijwilligersbeleid, gezamenlijke inkoop, PR, marketing en communicatie, publieksontwikkeling, benutten potentieel euregio.

In Maastricht is niet alleen de (eu)regio nadrukkelijk in beeld. Benadrukt wordt om bij de ontwikkeling van de popsector verder te kijken dan de (eu)regio. Hierbij wordt verwezen naar het karakter van Maastricht als internationale universiteit- en kennisstad. Deze brengt

een mix aan nationaliteiten met zich mee die niet alleen terug te vinden is in de internationaal gekleurde populatie van het onderwijs maar ook in de bezoekerspopulatie van b.v. Complex, de Muziekgieterij en de concerten van Jazz Maastricht. Ook mensen van buiten de euregio die niet in Maastricht studeren weten steeds vaker, vanwege de aansprekende programmering én locaties, de weg te vinden naar de concerten en festivals in Maastricht.

Deze ontwikkelingen versterken de plek van Maastricht in internationaal verband.

4. Effect op duurzaamheid en/of gezondheid

Niet van toepassing.

4. Effect op de openbare ruimte

Niet van toepassing.

5. Personeel en organisatie

Niet van toepassing

6. Informatiemanagement en automatisering

Niet van toepassing

7. Financiën

Een aantal organisaties en projecten ontvangt een (structurele) subsidie t.b.v. hun werkzaamheden en activiteiten op het terrein van de popsector. Op basis van de jaarlijkse monitoring wordt continuering van deze subsidies beoordeeld. Het totaal bedrag (circa € 500.000 op jaarbasis) blijft beschikbaar.

Het betreft de volgende organisaties/projecten:

Muziekgieterij	373.891,--
Popfestival	61.755,-
Intro in Situ	44.802,--
Jazz Maastricht	37.205,--
Kunstbende (Buro Pinkpop)	7.500,--
Nu of Nooit	750,--

Totaal	525.900,--

Daarnaast ontvangen de volgende organisaties een subsidie waarmee deels activiteiten en projecten t.b.v. de popsector wordt gestimuleerd maar die niet specifiek in hun begroting is uitgesplitst. Het betreft Kumulus (light music), het Parcours en het Prinses Christina Concours.

Aan de ambities en acties die in deze nota onder de kopjes 'infrastructuur', 'ketenaanpak' en 'euregionale samenwerking' worden genoemd als zijnde relevant voor de ontwikkeling van de popsector kunnen in deze fase nog geen concrete bedragen worden gelabeld. De financiële consequenties van de ontwikkeling zullen worden uitgewerkt in de uitvoerings-plannen waarmee meteen na vaststelling van het raadsvoorstel wordt gestart.

Wel kan uit de ambities en acties worden afgeleid dat er extra financiën nodig zijn om de sector de kans te geven zich verder te ontwikkelen.

In ieder geval moet de dynamiek die in de voorbije jaren in 'het veld' is ontstaan en die zich in de aanloop naar de nota ook duidelijk manifesteerde, gehonoreerd kunnen worden in de vorm van impuls gelden. Het hiervoor benodigde bedrag bedraagt € 30.000 per jaar voor een periode van 4 jaar. De dekking vindt plaats vanuit de nog niet bestemde gelden uit de 'algemene uitkering' voor beeldende kunst en vorming.

8. Aanbestedingen

Niet van toepassing

9. Participatie tot heden

De benodigde informatie t.b.v. de nota is op verschillende plekken opgehaald. Zowel de sleutelfiguren uit de popsector als organisaties met een connectie met de popsector (m.n. de educatie- en onderwijsinstellingen) zijn diverse keren uitgenodigd om input te leveren.

Behalve een 2-tal stadsrondes zijn regelmatig gesprekken met 'het veld' georganiseerd, zowel één-op-één als in groepsverband.

10. Voorstel

Bij de doorontwikkeling van de popsector in Maastricht staan een 3-tal onderwerpen centraal. Deze worden in de nota Popbeleid Maastricht nader uitgewerkt. Het betreft:

- 1) de infrastructuur, inclusief de presentatiefunctie, de productiefunctie en de educatiefunctie
- 2) de ketenaanpak
- 3) de (eu)regionale samenwerking.

Elk onderwerp wordt afgesloten met de vermelding van (nader uit te werken) ambities en acties. Deze worden hierna vermeld.

Voorafgaand hieraan eerst de meer algemene ambitie t.b.v. de popsector, te weten:

De popsector in de stad is en blijft, met de Muziekgieterij als centrale popvoorziening in de stad, één van de drijvende krachten in het neerzetten van Maastricht met als ambitie het leveren van een bijdrage aan de verdere ontwikkeling van Maastricht als:

- kennis-, woon- en cultuurstad
- een universiteits- en ontmoetingsstad die monumentale kwaliteiten koppelt aan jeugdige dynamiek. Een 'stadse stad' die ruimte biedt voor boeiende ontmoetingen. Een stad die er voor kiest universiteitsstad te zijn. Zichtbaar, creatief, innoverend en ondernemend. Met, behalve ruimte voor de 'brave' cultuur, ook ruimte voor de zogeheten tegencultuur en daarmee ruimte biedend aan creativiteit in haar volledige breedte. Ofwel een mix van 'sferen'.
- een stad die de historische en regionale identiteit steeds weer weet te verbinden met nationale en Europese ontwikkelingen.
- Het ligt dan ook in de reden om dit culturele 'dubbelkarakter' te behouden en te versterken omdat hierin het onderscheid ligt tussen Maastricht en vele andere steden. Oók op cultureel gebied.
- een stad met een breed cultureel profiel
- een stad die zich met zijn popsector, met de Muziekgieterij als centrale popvoorziening in de stad, op (eu)regionaal, nationaal én internationaal niveau ontwikkelt tot een stad met een geheel eigen profiel en een bloeiend, innovatief en veelzijdig aanbod op de terreinen presentatie, productie en educatie.

De ambities en acties per onderwerp luiden als volgt:

1. INFRASTRUCTUUR

Tot de infrastructuur behoren de volgende functies:

- A. de presentatiefunctie
- B. de productiefunctie
- C. de educatiefunctie

PRESENTATIEFUNCTIE: huidige stand van zaken

ambitie

De stad kent eigentijdse en adequaat toegeruste podia en locaties waar een gevarieerd en kwalitatief hoogstaand aanbod aan popmuziek gepresenteerd kan worden.

reeds in gang gezette acties

Er zijn intussen, vooruitlopend op de nota Popbeleid, enkele essentiële stappen gezet t.b.v. de fysieke ontwikkeling van de popsector. Zo zijn er financiën beschikbaar gesteld voor de (recent gestarte) nieuwbouw van de Muziekgieterij en voor realisatie van de Bankastudio's (eenmalige investeringsbijdrage).

Hiermee maakt de popsector qua huisvesting een forse stap voorwaarts en wordt niet alleen de achterstand op het terrein van de oefen-, repetitie- en studioruimtes opgeheven. Ook de presentatiefunctie krijgt een flinke impuls.

PRESENTATIEFUNCTIE: gewenste doorontwikkeling

ambitie

Maastricht groeit door naar een stad waar een bruisende en inspirerende popsector gedijt met een aanbod dat qua programmering de juiste verhouding biedt tussen kleinschalig en groot; tussen lokaal, (eu)regionaal, nationaal en internationaal niveau; tussen (meer) avontuurlijke en anderzijds (meer) commerciële producties.

De popsector legt op een eigentijdse wijze en vanuit zijn eigen kracht verbindingen met zowel andere cultuurgenres als met sectoren als economie, onderwijs en wetenschap waarmee het imago van de stad wordt versterkt op aspecten als bruisend, vitaal, levendig en stedelijk.

Met de uitbreiding van de zaalcapaciteit in de Muziekgieterij stijgt Maastricht de komende jaren op de ranglijst van de Atlas van Nederlandse gemeenten op het onderdeel popmuziek (2017: positie 41) in het realiteitsbesef dat hiermee zowel tijd is gemoeid als dat de plek geen uitspraak doet over hoe het er voor staat op het productie- en educatievlak.

acties

Om de ontwikkeling van een gevarieerd en onderscheidend aanbod mogelijk te maken worden initiatiefnemers in een zo vroeg mogelijk stadium ondersteund en gefaciliteerd.

Van de initiatiefnemers wordt gevraagd in een vroegtijdig stadium contact op te nemen.

De gemeente schept, binnen de grenzen van de wet- en regelgeving en het van toepassing zijnde afsprakenkader, het klimaat waarin initiatieven zich optimaal kunnen ontwikkelen. Gemeente en sector continueren het gesprek over de optimale verhouding tussen enerzijds de wensen die 'het veld' stelt en anderzijds de wet- en regelgeving.

De gemeente handelt hierbij vanuit de houding '*Ja, mits*'

Zowel de dynamiek van de popsector als de praktijk van nieuwe initiatieven vragen soms een flexibeler en toegankelijker subsidiestelsel. In 2018 maakt de gemeente een inventarisatie van de mogelijkheden om hieraan tegemoet te komen. Gedacht wordt aan b.v. 'aanjaagsubsidies'.

Evenementen die het imago en het beleid van de stad versterken en inspelen op de doelgroepen studenten, jongeren, creatieven en internationals krijgen voorrang bij het verkrijgen van een vergunning voor een locatie en een periode.

Hiermee sluiten we aan op één van de hoofdlijnen in het Evenementenbeleid.

PRODUCTIEFUNCTIE: oefenruimtes

ambitie

Een samenhangend en op elkaar afgestemd aanbod van en vraag naar oefenruimtes dat verschillende genres onderdak biedt.

acties

Met de komst van studio's aan de Bankastraat is het streven een goede afstemming, samenwerking en synergie met de Muziekgieterij te realiseren. Het in gang gezette overleg tussen beide organisaties wordt gecontinueerd.

Overige aanbieders van oefen- en studioruimtes worden hierbij, indien nodig, betrokken. De organisatie en vormgeving van het overleg zijn eigen verantwoordelijkheid van de organisaties.

PRODUCTIEFUNCTIE: 'productiehuis'

ambitie

Een bruisend en uitnodigend productieklimaat op lokaal, (eu)regionaal, nationaal en internationaal niveau.

acties

De gemeente verstrekt de Muziekgieterij een structurele subsidie waarmee ook een aantal activiteiten op het terrein van de productiefunctie wordt uitgevoerd .

De eenmalige investeringsbijdrage aan de Bankastudio's is bedoeld om de initiatiefgroep in staat te stellen een financieel haalbare businesscase te ontwikkelen.

Beide partijen worden hiermee in staat gesteld bij te dragen aan

- het ontwikkelen van co-producties (inclusief sector overstijgende producties)
- ondersteuning en coaching aan muzikanten (zakelijk, PR en marketing, professionalisering)
- inrichting studiofaciliteiten
- innovatieve, eigentijdse, grensverleggende producties
- de mogelijkheid voor muzikanten hun talent te ontwikkelen
- de mogelijkheid voor muzikanten langere tijd aan een productie te werken
- ‘onderdak’ te bieden artists-in-residence (figuurlijk)
- het ontstaan van een ontmoetings- en netwerkplek
- een plek voor workshops en masterclasses
- het ontstaan van samenwerkingsprojecten tussen de popsector, muziekschool en conservatorium
- versterking uitwisseling tussen amateurs, beginnende muzikant, aankomend en bewezen talent en professionele muzikant

EDUCATIEFUNCTIE

ambitie

Versterking van de doorlopende ontwikkelingslijn op het terrein van cultuureducatie en –participatie.

acties

De gemeente neemt het initiatief tot een eerste overleg met de partijen in de pop- en educatiesector hoe zij elkaar kunnen aanvullen en versterken bij de ontwikkeling van culturele carrières (educatie 1e fase t/m kunstvakonderwijs) en op facilitair gebied (b.v. gebruik van oefen- en productieruimtes, podia, speelplekken).

In het kader van de (eu)regionale samenwerking (zie punt 3, pagina 15) is talentontwikkeling één van de uit te werken onderwerpen. De nota van de provincie Limburg ‘..... dat heel Holland Limburgs’ uit 2015 biedt hiervoor aanknopingspunten. Met stichting Popmuziek Limburg zal dit onderwerp worden opgepakt.

In november 2017 is het rapport ‘De balans, de behoefte’ verschenen. Met Kumulus wordt de popeducatie- en talentontwikkelingsfunctie nader uitgewerkt voor de cultuureducatie in het onderwijs. In dit traject worden de adviezen en aanbevelingen uit voornoemd rapport meegenomen.

KETENAANPAK

ambitie

Een bloeiende, levensvatbare en gevarieerde popsector die zich weet te versterken en te verduurzamen middels samenwerking en verbinding.

acties

Voor het ophalen van de benodigde informatie voor de nota Popbeleid zijn organisaties en partijen breed geconsulteerd. Zowel de sleutelfiguren uit de popsector als organisaties met een connectie met de popsector (m.n. de educatie-instellingen) zijn diverse keren uitgenodigd om input te leveren. Behalve een 2-tal stadsrondes zijn ook regelmatig gesprekken met 'het veld' georganiseerd, zowel één-op-één als in groepsverband.

Men heeft gevraagd (een vorm van) overleg te continueren.

Actie: De gemeente neemt het initiatief tot een overleg als vervolg hierop.

Het is de verantwoordelijkheid van de sector zelf om de keten vorm en inhoud te geven.

De opmerkingen over het onderwerp 'samenwerking' in de rapportage 'Ondersteuning opstellen popbeleid Maastricht: overige onderwerpen' (hoofdstukken 3 en 4) worden meegenomen bij de uitwerking van de ketenaanpak.

(EU)REGIONALE SAMENWERKING

ambitie

In gezamenlijkheid de popsector in zuid-Limburg profileren als zowel het centrum van de euregio als dé popregio in Nederland met een geheel eigen stem.

De uitdaging is om het handhaven van het eigen profiel en de eigen autonomie (zowel qua podium als gemeente) te verbinden met het gezamenlijk versterken van de popcultuur in de regio.

Maastricht richt zich voor zijn ontwikkeling als toonaangevende popsector niet alleen op het schaalniveau van de euregio maar profileert zich ook nationaal en internationaal als stad met een bloeiende, gevarieerde en uitnodigende popsector.

acties

De gemeente is partner bij het versterken van de regionale samenwerking in de popsector.

In gezamenlijkheid (gemeente en podia) wordt vastgesteld voor welke onderwerpen dit relevant en urgent is. De acties worden zowel opgepakt vanwege de specifieke wens van de sector zelf als ter voorbereiding op de nieuwe cultuurplanperiode 2020-2024 (Stedelijke Cultuurregio Zuid).

11. Uitvoering, evaluatie en vervolg

Na instemming door de Raad met de nota Popbeleid Maastricht wordt gestart met de uitwerking van de voorgestelde acties. De gemeente is hierbij betrokken vanuit zijn (in de nota Popbeleid nader beschreven) rollen als initiator, facilitator, stimulator, beslisser en financier.

Zowel de sleutelfiguren uit de popsector als organisaties met een connectie met de popsector (m.n. de educatie-instellingen) hebben een grote mate van eigen verantwoordelijkheid voor en zelfwerkzaamheid bij de ontwikkeling van de sector.

Jaarlijks wordt over de voortgang gerapporteerd middels een schriftelijke rapportage, te beginnen in juni 2019. Deze wordt, in samenspraak met de sector, door de gemeente opgesteld.